

Učiteljski tovariš

Stanovsko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani
Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6 I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. čk. rač. 11.197. Telefon 3112

K „Spomenici“

Ni dovolj, da imamo jasno začrtano pot po uradnih predpisih in organiziranih pravilih, razmere nam ob vsakojakem neurju velevajo, da stopamo na plan s svojimi zahtevami, deklaracijami in spomenicami.

Šola je pač politicum, je bila in ostane, učitelj sam pa je bil in kakor kaže, tudi on ostane kamen spodtike. Predolga je pot našega Kačurja, da bi jo svet pravilno ocenil, saj jo ocenjevati ne znamo niti sami, najmanj še, če gledamo na njo po modnem kroju vsakerega časa. In vendar nam ni žal nobenega koraka, najmanj onega, ki nas je združil v enotno organizacijo. Ponosni smo lahko na svoje dejanje, saj smo bili ravno učitelji prvi, ki smo zaustavili propadanje morale vsled političnih vplivov in dvignili pravo edinstvo na svoj stanovski prapor, dočim smo kot zasebniki obdržali svoja politična prepričanja, ki nas kot tovariše niso ločila in ki bi nas še danes ne smela ločiti. In bili smo dosledni, vsaj hoteli smo biti.

Doživeli smo dobo, ko so utihnili viharji zunanega življenja, in tedaj smo se znašli v delu drug poleg drugega. Iz oči vseh je sijala dobra volja, da okoristimo svoj težko obremenjeni narod.

Minulo je. Zamolkli viharji so se pritaljili v podzemlje, in vse je nekam skrivnostno nemirno. In ta atmosfera ustvarja razmere, ki so nam potisnile na rame zaščitne plašče, dočim si moramo orožje pač sami izbirati. Res je učitelju na deželi danes težko življenje, težje kakor kdajkoli. Če si na mestu na enem poprišču, si ustvarjaš nehoti bojno polje na drugem kraju; če životariš dobičino, se pomilovalno ozirajo nate borci z raznih strani, in težko, da si jim kos.

Svet, ki je ustvaril Cankarjeve »Hlapce«, v svoji gnusobnosti gleda zopet danes nas v žanru moderniziranih »Hlapcev« in prav nič ne skriva, da nam namerava ob prvi priliki nataktni shranjeno ponošeno odelo.

Mi učitelji smo niti, po katerih se razpletata zgodovina in kultura iz roda v rod po živi vezi najnežnejših bitij, ki za nje odgovarjamo pred narodom in večnostjo.

Prešli smo borbe življenja preko vrtincev političnih viharjev, a ne iz egoističnih ozirov, ker bi sicer ne bilo ne Jermanov, ne Klاندrov, ne Kačurjeve culice v slovenski literarni zalogi.

Borba naša stremi za tem, da se nam od nikoder in nikogar ne drobje drobtinice in da se ne damo pitati za kapune.

Učitelji, ki smo ustvarjali deklaracijo, smo bili in smo svobodomiselnih v pravem pomenu besede, ker prepuščamo svobodo duha in volje vsakomur in smo to v bistvu, besedi in dejanju tudi vedno dokazovali. Vsakomur upoštevamo dobro voljo, da okoristi človeški rod na način, ki ga sam smatra za najprimernejšega. Ker pa človeških misli ne moremo preresetati skozi eno samo sito, je tudi nemožna, da bi učiteljevo voljo presojali le po enakem miselnem kopitu.

Naravno je, da se učiteljevo dejanje sklada z vsakojakimi skupinami in da v političnih borbah naletimo drug na drugega, kakor brat na brata. In tu se izkaže, komu je volja čista, nameni sveti.

Od kar obstoja narodna borba, je učitelj narodni borec. Ker pa se menjavajo prevladajoče skupine, je naravno, da sta šola in učitelj igra političnega meteža in da je doslej vsaktera politična skupina presojala učitelja preko svojih očal. Danes imamo zaščito v šolskem zakonu, ki nam omogoča vsaj nemoteno prosvetno delo. Kdor dela, vsaj se ne boji kritike, pa naj bo ta iz vrst poklicanih ali nepoklicanih faktorjev. Samo dela naj! Življenje ni naš praznik in s počitnicami življenje ne zastaja. Premnogo jih je, ki se tega zavedajo in upam da smo vsi tega mišljenja.

Odločni smo, energični, in zahtevamo vse to, ker smo opravičeni, ker imamo jasna načela in ni madeža na nas. Kdor se nam hoče približati, naj pride do nas z ljubeznijo, saj je v nas vendar toliko iskrene ljubavi, nepotvorjene, nesebične.

Josip Lapajne.

Zgrešena premeščanja učiteljstva in organizacija zaščite

Po zakonu o narodnih šolah se smejo premeščati učitelji teh šol, ako sami zaprosijo za premešitev, ako je nastopila službena potreba za njih premešitev ter po kazni.

Na lastno prošnjo se izvrši premešitev večinoma iz najrazličnejših motivov. V to silijo največkrat učitelja družinske ali druge razmere, da teži za novim službenim mestom. Včasih so motivi prošnji za premešitev v nevdržnih razmerah dotičnega kraja, težnja k bližini železnice, odnosno v kraj s srednjo šolo zaradi šolanja otrok. Razumljivo je, ako učitelj sam prosi za službeno mesto in si sam izbere službeni kraj, ki bo njegovim potrebam in željam najbolj konveniral, da se vse drugače posveča svojemu poslu v takem kraju ter tudi dalj časa tam vztraja, kakor če je s silo premeščen v kak kraj. — Razume se samo po sebi, da mora do gotove mere državna uprava tudi razpolagati z učiteljstvom in predvsem mlajše učiteljstvo dodeljevati v kraje, za katere sicer ni prosila. S pomanjkanjem mest in naraščanjem reflektantov bo izbira službenih krajev vedno težja.

Premešitve po službeni potrebi so dvignile v preteklih dobah, ko je veljal še stari uradniški zakon s čl. 71, jako mnogo prahu. Te premešitve so jako kočljiva zadeva, ker se lahko izvrše na podlagi njih največje zlorabe. Ako so te premešitve utemeljene, je lahko hitro dokazati prizadetemu njih upravičenost. Vse drugače pa je, ako se te premešitve sploh ne more utemeljiti in ako službena potreba ne obstoja ter ni jasno vidna. Še težje zadenejo prizadetega take premešitve, ako ima v dekretu označeno poleg »službene potrebe« tudi klavzulo, kakor bi prosil »po lastni prošnji«, dasi nikdar nikamor prosil ni. Razumljivo je, da vzbujajo take premešitve predvsem odpor v prizadetih, v vsej okolici pa rušijo vero v pravilno postopanje. V dobah partizanskih časov, ki so za nami, so se te premešitve iz službene potrebe zlorabljale prav v partizanskem zmislu in so na te vrste premešitve imele zakulisne vplive najrazličnejše osebe, ki se niso upale jasno in odkrito na plan.

Tretje vrste so premešitve — »po kazni«. Že vse predhodne premešitve je učiteljstvo opravičeno smatralo kot kazenske, ako niso bile dovolj utemeljene, četudi niso nosile klavzule »po kazni«. A tudi glede kazenskih premešitev ni vseeno, v kaki obliki se izvršujejo. Predvsem, ako se hoče, da bodo te premešitve neoporečne, mora slediti premešitvi predhodno objektivna disciplinska preiskava, ki vsestransko ugotovi dejansko stanje ter prizadetemu priobči krivdo in disciplinsko razsodbo. Le taka premešitev vpliva vzgojno na prizadetega in tudi na okolico! Povsem zgrešen je pa običaj, ki se je ukoreninil v prakso, da se kazenske premešitve vrše na podlagi nepopolnih disciplinskih preiskav, često na podlagi golih anonimnih ovadb, da prizadeti niti točno ne ve, česa ga dolže in kaj je zagrešil, da je sledila po zakonu najvišje odmerjena kazen — premešitev. Odpor rode tudi vse kazenske premešitve, ki so se izvršile brez disciplinskih preiskav ali s formalno nezadostnim in formalno napačnim postopkom. Četudi je prizadeti kriv, je jasno, da mora organizacija štiti tudi v tem primeru pravilni postopek. Nikogar pa ne more braniti, ki je kriv in se mu je to s pravilnim postopkom dokazalo. Dvomimo tudi o koristnosti premešitev »po kazni«, ako se pred kazenskimi premešitvami niso uporabile druge z zakonom predvidene nižje kazni, kakor so opomin in ukor. Velika zmeta je, če kdo misli, da se s takim postopanjem ozdravljajo razmere, ker se doseže z njimi po navadi ravno nasproten efekt pri prizadetem in tudi v okolici. Vse drugače bi vzgojno vplivalo, ako bi se posluževalo postopnih kazni, da bi opominu sledil ukor in šele ukoru premešitev. Jako bi premislil vsakdo vztrajati pri pogreški, če bi se mu javila z opominom in če bi vedel, da sledi opominu ukor, ukoru pa premešitev. Prepričani smo, da bi se od leta do leta zmanjševalo število opominov, ukorov in premešitev ter bi se s tem dvigala v vsakem pogledu službena korektnost. Danes pa je vsak lajški mogotec, ki mu je napoti ta ali oni učitelj, misli, da mora opraviti svoje zadeve le s premešitvijo učitelja ter juje vsevprek toliko časa, da se mu nakana končno posreči. In kaj je efekt takih premešitev? Da nezadovoljstvo vedno narašča in službene razmere postajajo vedno desolatnejše in nevdržnejše! Vsake zadeve pa se tudi ne da rešiti in popraviti samo s premešitvijo učitelja.

Nekega dne čita učitelj v listih, da je upokojen. Zaman se vprašuje zakaj. Zaslišan ni bil. Vsa nacionalna društva iz kraja mu dajejo izjave in neoporečnosti. Predstavniki teh društev in poslanci izjavljajo, da odlože svoja mesta, če se ne razčisti zadeva. O škodi, ki jo povzročajo te vrste premešitve in upokojitve, ni treba niti dokazov.

»Predložena je bila ovadba«, ki zahteva takojšnjo odstranitev in premešitev upravitelja ter namestitev nacionalno čutečega upravitelja, ki bo služil kot vzgled vsem občanom, ker skoro ni pričakovati od občanov, da bodo podpirali nacionalno politiko, dokler bo ta upravitelj v kraju.

In kaj se je zgodilo? Faktično je nekega dne čital dotični upravitelj v listih, da je premeščen, seveda brez predhodnih priobčitev njegove krivde in na njegovo mesto je bil nameščen drugi upravitelj, ki pa se mu predbacivajo prav isti očitki. Tako naj bi se stvar s premešitvijo — izboljšala!

Sedaj se vprašamo: Ali niso popolnoma zgrešena taka premeščanja učiteljstva? Ali imajo premešitve pod takimi okoliščinami sploh kar smoter? Ako bi se s tem razmere res faktično izboljševale, bi molčali, tako pa molčati ne moremo. Ali se s tem ne ubija le avtoriteta državne uprave!

Nujno potrebno bi bilo, da bi se odstranili vsi strankarski in lajški vplivi na učiteljska nameščanja in premeščanja, ker to imperativno nujno zahteva interes šole in interes države same — ako hočemo priti do urejenih razmer.

Da pridemo do tega smotra je »Jugoslovensko učiteljsko udruženje« organiziralo sistematično zaščito članstva proti vsem nezmišljenim premeščanjem, da pokaže javnosti in merodajnim krogom zgrešenost poedinih premeščenih ter da zaščiti članstvo pred neosnovanimi premešitvami.

V to svrhu je izdalo JUU poseben »Pravilnik o zaščiti članstva JUU«, ki ga prinašamo na drugem mestu in po katerem se mora ravnati vse članstvo, ki potrebuje stanovske zaščite. Za učiteljstvo sekcije JUU dravske banovine ta zaščita ni nova, ker je zasnovana na istih principih, ki so bili pri nas že v praksi.

Na učiteljstvu je sedaj ležeče, da pomaga svoji organizaciji pri stremljenju, dovesti naše javno življenje čim prej do čim višje urejenosti v dobro šoli, narodu in državi!

PRAVILNIK

O POSTOPANJU PRI ZAŠČITI ČLANOV JUGOSLOVENSKEGA UČITELJSKEGA UDRUŽENJA.

Čl. 1. Član Jugoslovenskega učiteljskega udruženja, ki prosi za zaščito v smislu predpisov čl. 3. t. č. v zvezi s čl. 14. t. c) pravilnik, je dolžan izpolniti z vsemi podatki zaščitno polo, katere vzorec predpiše Izvršni odbor.

Čl. 2. Ko prejme odbor sreskega učiteljskega društva zaščitno polo, overovi resničnost podatkov ter pokrene vse, da že v svojem krogu zaščiti člane. Ako sega zadeva preko delokroga sreskega društva, mora društvo takoj odposlati zaščitno polo sekciji. Ako sekcija ne more izvršiti zaščite v svo-

jem delokrogu, tedaj pošlje polo s svojim mišljenjem Izvršnemu odboru.

Čl. 3. Izvršni odbor, vsaka sekcija, kakor tudi odbor vsakega sreskega društva osnuje na sedežu društva poseben zaščitni odbor, sestojč iz treh članov. Pri sekciji in sreskem društvu mora priti v ta odbor najmanj po 1 član društvenega odbora, a pri izvršnem odboru morajo biti vsi trije člani izvršnega odbora.

Čl. 4. Zadeva, javljena po zaščitni poli, se obravnava takoj po prejemu in se o uspehu poroča članu, ki je zaprosil za zaščito.

Čl. 5. Zaščitni odbori pri izvršnem odboru in sekcijah objavljajo v stanovskem tisku Udruženja posamezne slučaje izvršene zaščite brez navedbe imena in službenega kraja člana, ki je bil deležen zaščite.

Čl. 6. Na koncu šolskega leta pošljejo statistični pregled vseh zaščitnih slučajev odbori sreskih društev sekciji, a te Izvršnemu odboru, ki poda v svojem letnem poročilu Glavni skupščini celoten pregled zaščite.

Čl. 7. Član, ki zahteva zaščito, mora poravnati tudi vse stroške za takse, poštnino in uradna potrdila ter dokumente pri oblasti, ako je to pri reševanju njegovega slučaja potrebno. Za vse to se mora že v naprej zavzeti v svoji zaščitni poli, po predhodnem dogovoru z odborom, kateremu odda svojo zaščitno polo.

Čl. 8. Član, ki prosi za zaščito, mora oddati vse dokazilne dokumente zaščitnemu odboru in je tudi osebno odgovoren za resničnost podatkov o sebi in o zadevi, v kateri prosi za zaščito.

Čl. 9. Član, ki je pravilno prijavil svoj slučaj zaščitnemu odboru, ne sme podvzeti v javnosti, privatno, ali potom drugih oseb nikakih korakov v tej zadevi brez vednosti zaščitnega odbora.

Čl. 10. Zaščitni odbor odtegne zaščito:

- v slučaju neresničnosti ali nezadostno utemeljenih podatkov, navedenih v zaščitni poli;
- ako se prosilec pregreši proti čl. 9. tega pravilnika;
- ako član, ki prosi za zaščito, ne prevzame obveze glede plačanja stroškov po predpisih čl. 7. tega pravilnika;
- v slučaju, da se prične disciplinsko postopanje v svrhu ugotovitve krivice;
- v slučaju zlorabe v zvezi z izvrševanjem službene dolžnosti;
- v slučaju izrečene kazni, za katero ugotovi zaščitni odbor, da je po zakonu osnovana in pravilno izrečena;
- ako oseba, ki prosi za zaščito, ni bila član Udruženja najmanj tri mesece pred dnem, ko prosi za zaščito.

Čl. 11. Ta pravilnik je veljaven od dne, ko se objavi v »Narodni prosveti«, glasilo Jugoslovenskega učiteljskega udruženja. Po objavi pravilnika ne bo vršilo Udruženje nikakih intervencij v slučajih, ki so mu javljeni na kak drug način, kakor ga predpisuje ta pravilnik.

Opomba: Gornji pravilnik je bil objavljen v »Narodni prosveti« št. 41. z dne 11. decembra 1932. in je stopil s tem dnem v veljavo.

O začasnem učnem načrtu za višjo narodno šolo

Tri leta so prešla, odkar je izšel zakon o narodnih šolah. Pravilnika, ki bi pojasnil in tolmačil določila, še ni, čeprav je po čl. 181. predpisan zanj dvomesečni rok po objavi zakona. Ni pa tudi učnih načrtov, ki so hrbenica šolstva ter temelj učiteljevega pedagoškega in didaktičnega udejstvovanja. Kakor vse kaže, dobimo vendarle v bližnji bodočnosti stalne učne načrte, o katerih razpravlja že Glavni prosvetni svet v Beogradu. Pred kratkim pa je tudi izšel začasni učni načrt za višjo narodno šolo, ki velja že za tekoče šolsko leto.

Začasni učni načrt pozna deško in dekliško višjo narodno šolo z rednim in skrajšanim poukom. Za redni pouk je predpisanih 28 učnih ur, za skrajšani pouk pa 20. Predmeti za posamezne razrede so isti, kot jih predpisuje zakon o narodnih šolah. Nanovo sta uvedena dva nova predmeta, in sicer: praktična gospodarska znanja in higiena za dečke, gospodinjstvo in higiena za deklice. Učni načrt loči zadnja dva razreda z ozirrom na krajevne prilike, bodisi da so kmetijskega, trgovskega oz. obrtnega značaja. Kdaj naj bi se vršil skrajšani pouk, o tem načrt ne govori. Pač pa pravi zakon o narodnih šolah v čl. 11., da o tem odloča minister prosvete.

Z vsemi podrobnostmi zač. učnega načrta se zaenkrat ne moremo pečati, pač pa moramo osvetliti nekaj načelnih zadev, na katerih naj slone ta razmotrivanja in ki naj pripomorejo do razbistritve, zakaj smatramo to učni načrt za pomanjkljiv.

Kaj je za organizacijo višje narodne šole? Slovensko učiteljstvo je v tem oziru že spre-

jelo stališče, zahtevajoč, da naj le-ta po uvedbi osemletne vsakdanje šolske obveznosti obsega zadnja štiri šolska leta in ne zadnje štiri razrede. Osvajajoč to za naše razmere edino pravilno stališče, bi obsegale višjo narodno šolo vse kategorije šol, od enorazrednice do osemrazrednice. V nasprotnem primeru bi bilo občutno prizadeto zlasti podeželsko šolstvo, ker bi višja narodna šola prišla v prid le mestom in trgom ter par večjim krajem na deželi.

Učiteljstvo je na svojih zborovanjih glede učnih načrtov predlagalo, naj se le-ti ne predpišejo generalno, pač pa ločeno po kategorijah šol, n. pr. posebej za enorazrednice, dvorazrednice itd. Ako pa pogledamo zač. učni načrt, vidimo, da se to načelo ni osvojilo, ker drugače bi se ne predpisalo učnega načrta le za višjo narodno šolo skupaj za vse štiri razrede. S tem učnim načrtom se potemtakem okoristijo deloma le 5-, 6- in 7-razredne šole, popolnoma pa le 8-razredne šole. Tisto skrajševanje snovi in prilagajevanje posameznim kategorijam šol nima tal in ne rodi pravih uspehov.

Drugo načelno stališče, ki ga moramo pri razmotrivanju o zač. učnem načrtu poklicati v spomin, zadeva smoter in cilj narodne šole. Narodna šola naj daje učencem formalno in materialno izobrazbo. Formalno, da mu bistri srce in voljo in razum ter ga s tem usposobi za samostojno iskanje in udejstvovanje v pošolski dobi. Materialna izobrazba pa naj da učencem najvažnejše praktično znanje, ki mu je potrebno, ko stopi po končani šoli v življenje. Narodna šola naj torej poudarja vzgojo in pouk. Obe ti kom-

ponenti pa naj bosta v enakem razmerju. Zato naj ne prevladuje prva na škodo druge. Izhajajoč iz tega bistvenega stališča, moremo ugotoviti, da je največ učenega časa odmerjenega predmetom, ki pospešujejo predvsem materialno izobrazbo. Saj je že v I. razredu višje narodne šole izmed 28 tedenskih učnih ur odmerjenih realnim predmetom 12, spretnostnim predmetom 8, verouku 2, narodnemu jeziku 3 in računstvu tudi le 3 ure. V tretjem razredu pa je realnim predmetom odmerjenih že 13 tedenskih učnih ur — skoraj polovica vseh ur v tednu. Vsekakor preveč, in to na škodo narodnega jezika in računstva. Tema predmeta je odmerjenih gotovo premalo učnih ur. Slabo bi cenili svoj narodni jezik, ako bi ga vzporejali s spoznavanjem prirode in ako bi mu dali eno uro v tednu več kot za rokotvorni pouk. To podarjanje materialne izobrazbe se tudi ne sklada z duhom novega časa, ki zahteva poduhovljenje vsega našega življenja, ako nečemo, da ne propade človeštvo na razvalinah materializma.

Tretje načelno stališče, ki nas mora voditi pri sestavljanju učnih načrtov, je, da ne zahtevamo od narodne šole preveč znanja. Le tam, kjer se sistematično, razumno, odgovarjajoč otroški duši podaja učna snov, je mogoča apercipacija predstavljenih, dana možnost, da se učna snov utisne v spomin učenca. Kar gre preko tega okvirja, je v kvar učencu in učitelju, ker se s hitrico podana učna snov razblini v nič — v šolski neuspeh. O preobremenitvi učencev in o prenasitnosti s snovjo je bilo že govorenje, posebno je to drastično orisal dr. Plečnik pred par leti v Mladiki. Že večkrat se je tudi konstatiralo, da si morajo že učenci osnovnih šol iskati inštruktorje, ako hočejo napredovati. Koliko znanja zahteva načrt iz zgodovine in drugih predmetov za I. razred, t. j. za tiste učence, ki hodijo peto leto v šolo in so stari 11 let. Prepričani smo, da vse snovi, ki jo predpisuje načrt posebno iz realnih predmetov za višjo narodno šolo, ne obvlada dijak z malo maturjo.

Kakor smo že navedli, podrobno načrta ne bomo analizirali. Pač pa naj navedemo še nekaj važnih stvari, ki nas morajo zanimati. Brez kake tendence in v popolnem soglasju duhovnega edinstva naše države smemo zahtevati, da se upoštevajo pri razdelitvi snovi na posamezne razrede, posebno iz zgodovine in književnosti, enakomerno vsaj kvantita-

tivno vse pokrajine v državi. Seveda bi bilo najbolje, da bi odločevala kvaliteta. Zato se čudimo, da pozna učni načrt iz slovenske književnosti samo Prešerna, Vraza in Cankarja, ki naj se posebej obravnavajo, medtem ko pozna iz drugih naših pokrajin sledeče: Kačiča, Veljkovića, Dositeja, Vučka, Gaja, Branka, Savo, Gundulića, Mažuranića, Nje-goša, Preradovića, Senoa, Ilića, Talska, Jak-šića, Ignjatovića, Popovića, Veselinovića, Jan-tića in Kraljevića.*

Glede poučevanja narodnega jezika tudi nismo na jasnem. Zanj so predpisane 3 ure, oz. v IV. razredu 4. Za šole s slovenskim učnim jezikom pa predpisuje učni načrt še po 2 uri srbohrvatskega jezika za vsak razred. Teda bi imel pri nas v Sloveniji vsak razred po 30 ur tedensko, drugod v državi pa 28, kar je pa v nasprotju z zakonom o narodnih šolah, ki predpisuje za vsakega učitelja maksimalno 28 ur. Kar zadeva učenje slovenskega jezika v drugih banovinah, določa načrt le, da se čita v IV. razredu nekoliko lažjih člankov iz slovenskega narečja.**

Ne rečemo, da nima načrt vrtilin. Ima pa glede načel, ki smo jih zgoraj očitaj, tudi hibe, ki jih je treba odpraviti. Videz tega načrta je, da smatra višjo narodno šolo za nekako meščansko šolo, kar je pa vseskok pogrešno. Narodna šola je splošno vzgajališče in izobraževališče, ki je namenjena vsem šoloobveznim otrokom, kar pa meščanska šola ni. Mora pa biti to višja narodna šola.

Naša končna beseda glede učnih načrtov naj bi bila sledeča: Prosvetno ministrstvo naj izda čimprej učne načrte za vse kategorije šol, vpoštevajoč, da vsak izmed teh tvori višjo narodno šolo. Vsi izdani učni načrti naj bi imeli triletni začasni značaj. To pa radi tega, da se v tem času praktično preizkusijo in popravijo. Po treh letih pa naj bi postali vsi omenjeni učni načrti stalni.

V. Rupret:

* Pri učnem načrtu za srednje šole je že izvršena tozadevna korektura in smo prepričani, da bo isti postopek tudi pri končni redakciji učnega načrta za višjo narodno šolo. (Op. ured.)

** Pri končni redakciji učnega načrta za osnovne šole so se upoštevale pripombe v gornjem smislu in je načrt za osnovne šole že v tem oziru popravljen in izenačen. Ni razloga, da bi se ista ne izvršila pri končni redakciji za višjo narodno šolo. (Op. ured.)

Organiziranje učiteljev - zadrugarjev

Noben stan ni tako enakomerno in dosledno razporejen med narodom, kakor ravno učiteljski in noben stan ne drži bodočnost naroda tako trdno v svojih rokah, kakor ravno učiteljski. Vsak bodoči državljani in naj si izbere še tak poklic, stoji dolgo vrsto let pod vplivom učitelja. Kaj to pomeni, se malokdaj zavemo. Nujna potreba pa je, da se tega zavemo, da temu primerno nastopamo in da temu primerno uravnavamo svoje delo.

Učiteljsko delo je mnogobrojno. Dela ne vršimo samo v šoli med mladino, temveč tudi izven šole med mladimi in starimi. Napredek, obstoj ali propad marsikakšne organizacije, pa naj bo to društvo, zadruga ali kaj drugega, je često odvisen od učiteljevega sodelovanja. Tudi smer, v kateri se delo vrši, daje pogostokrat učitelj. Nič naj nas ne moti, da je učitelj pri organizaciji često na podrejenem mestu, da nima v rokah predsedstva, načelnštva ali slične reprezentativne funkcije,

glavno je, da je delo v njegovih rokah. In delo radi predvsem nalagajo učitelju! Meni se zdi to za vpliv našega stanu prav dobro. Kajti uspeh, razvoj in smer društvenega dela ni toliko odvisna od osebe, ki reprezentira, temveč od osebe, ki dela, ki stoji sredi dela. Ta pa je v največ slučajih učitelj. V kakršno smer bo hotel on zaviti, v tako smer se bo organizacija pomaknila.

Z ozirom na naslov tem vrsticam se bo marsikomu zdel morda gornji uvod odveč. Toda to ni res. Potreben je bil zato, da nam jasno predoči vpliv, ki ga lahko izvajajo na slovensko združništvo — na narodno in stanovsko gospodarsko — organizirani učitelji zadrugarji.

Gospodarski svet JUU, sekcija Ljubljana, je ustanovil poseben zadrugiški odtok in mu poleg ostalega poveril tudi izvedbo organizacije učiteljev - zadrugarjev. Treba bo, da se enkrat sestanemo ter se o tem razgovo-

rmo. Morda bo za to prilika o Veliki noči. Preden pa se sestanemo, je potrebno, da premislimo, kako naj vso stvar organiziramo, da bomo imeli kaj uspeha. Premisliti moramo v glavnem, kakšne naloge naj ima organizacija učiteljev - zadrugarjev.

V prvi vrsti bo seveda naša naloga širiti idejo združništva med narodom. Kapitalistična oblika narodnega gospodarstva je dossegla že davno svoj višek. Vrh ni bil ravno posebno visok in nadaljnja pot je vsekakor navzdol. Narodno gospodarstvo bo prešlo v roke združništva, ker dela na tem, da se prodajne cene znižajo, da ima od tega korist vse članstvo zadruga. To je tista sila, ki je dvignila združništvo na visoko etično podlago. Korist vseh je cilj združništva in ta cilj je pravičen.

Vsled tega pomena združništva za narodno gospodarstvo, za narodno blagostanje, je združništvo vredno, da se razširi med narodom. Zato je prva naloga organiziranih učiteljev - zadrugarjev, da to idejo širijo.

Temu analogno mora biti naše delo v šoli med otroci. Tam moramo v bodoči generaciji polagati temelje združne ideologije. Ko mlad človek izstopi iz šole, mora smatrati za naravno, da vstopi v kako zadrugo, da posveti del svojega delovanja združništva, da s tem koristi sebi, svojim soobčanom, svojemu narodu.

Tako moramo širiti idejo združništva v šoli in izven nje. Naša organizacija pa mora imeti poleg tega glavnega namena še tudi druge. Tako je n. pr. treba širiti enotno ideologijo združništva ne samo med nami samimi, temveč tudi med svetom. Ali je potrebno, da vlada v našem združništvu še vedno strankarstvo? Ali je potrebno, da se skoro v vsakem večjem kraju po dve ali več zadrug z istim programom. Ali ima kak smi-

sel, da podrejamo naše gospodarstvo strankarstvu, da čepimo našo denarno moč, mesto da bi jo združili in združeni postali mnogo močnejši. Kapitalizem — najhujši nasprotnik združništva — ima v strankarski razcepljenosti najmočnejše orožje proti združništvu. »Divide et impera!« Naloga organiziranih učiteljev - zadrugarjev je, narodu odpreti oči tudi v tem pogledu in mu pokazati pravo pot.

Končno pa je naša naloga tudi skrbeti zase. Vsaka stanovska organizacija, torej tudi naša, bo tem močnejša, tem vplivnejša, čim boljše bo gospodarsko podprta. Gospodarske dobrine imajo še vedno ono elementarno važnost, katero so imele v pradobi. Končni cilj naših najvišjih družabnih oblik — držav — je vedno še pridobivanje čim več gospodarskih dobrin. In končno je gola resnica to, da bi imelo širjenje duševnih dobrin mnogo več uspeha, če bi šlo šele za širjenjem gospodarskih dobrin. Vsled tega mora biti prva skrb stanovske organizacije ta, da se gospodarsko podstavi, da se osamosvoji. Zato mora organizacija učiteljev - zadrugarjev privzgojiti članstvu moralno dolžnost, da vstopi v stanovske zadruga, da v njih sodeluje, da se v prvi vrsti njih poslužuje.

Se mnogo bi lahko napisali o nalogah organizacije učiteljev - zadrugarjev, toda za enkrat naj bo dovolj. — Vabim pa s tem vse, ki so dobre volje, da se k temu vprašanju oglasijo, da pošljejo svoje predloge in pri-spevke zadrugiškemu odtoku in s tem pripomorejo k čim uspešnejši rešitvi naloge, ki nas čaka. Naš list je dal na razpolago posebno rubriko za združništvo, v kateri bomo razpravljali o tem prevažnem vprašanju. Naj bi bilo čim več sotrudnikov in čitateljev.

M. Zor:

Splošne vesti

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1933. želimo vsem tovarišem pravoslavne vere

— PRVI KAMEN 1000 DIN ZA UČITELJSKI DOM V OMIŠLJU JE DAROVAL TOVARIŠ TOMO JEDR-LINIČ, strokovni učitelj v Ljubljani. — Priglasite grugi svoj pristop k društvu za postavitev zdraviliškega doma v Omišlju ter pošljite prijavo, ki je bila priložena zadnji številki »Učiteljskega tovariša«. Delež je plačljiv v mesečnih obrokih po 50 Din. Čim več priglašencev bo, tem manjši bo lahko delež. Tovarišice in tovariši, zavedajmo se velikega pomena učiteljskega zdravilišča in okrevališča ob morju!

— Da ne bo nesporazumljena, izjavljamo, da smatramo podpisane dopise v listu načeloma kot osebno mišljenje podpisancev, četudi ni uredniške pripombe, kar velja tudi za dopis »Zastrupljenje vodnjakov in SSM« v polemiki, zadevajoči Slov. šol. matico, objavljeni v »Učit. tov.« — Uredništvo.

— Izvršni odbor Učiteljskemu domu v Mariboru. Na seji izvršnega odbora JUU dne 24. decembra je bilo sklenjeno, da pristopi izvršni odbor kot član k zadrugi Učiteljski dom v Mariboru. Vpisal je deset deležev po Din 100— in denar nakazal odboru doma v Mariboru.

— Narodna prosveta - tednik. Centralno glasilo Jugoslovenskega učiteljskega združ-nja. »Narodna prosveta« je izhajala do sedaj dvakrat tedensko. V smislu sklepa se izvršnega odbora JUU se spremeni Narodna prosveta v tednik. Naročnina za člane znaša sedaj letno Din 50—, za nečlane Din 60—.

— Postavitev šolskih upraviteljev. Šolski upravitelji, ki so bili nameščeni v zadnjem času, pa za opravljanje upraviteljskih poslov nimajo dekreta ministrstva prosvete, naj vložijo prošnje na sres. načelstva, da jih ta predlagajo banki upravi za namestitev na upraviteljskem mestu. Kr. banka uprava odpošilja take predloge ministrstvu prosvete, ki postavlja šol. upravitelje v zmislu 2. odstavka § 113. zakona o narodnih šolah in jim izstavlja potrebne dekrete. — Isto velja za učitelje, ki so prevzeli kot najstarejši na šoli po premetitvi, upokojitvi ali smrti prejšnjega šol. upravitelja upraviteljske posle, imajo pogoje za podelitev upraviteljskega mesta in na to tudi reflektirajo.

— Premestitve učiteljske »po lastni prošnji«. Na vprašanja od nekaterih strani, ako se lahko pritožijo učitelji proti premestitvi, če je označeno v dekretih, da so premestitvi »po lastni prošnji«, dasi niso vložili nikake prošnje za premestitev, odgovarjamo, da je taka tožba mogoča na Državni svet po obeh predpisih za pritožbo. Ako je rok (15 dni) zakasnel, je treba vložiti na ministrstvo prošnjo za formalno popravilo dekreta. S popravilo dobi prizadeti pravico do potnih in selitvenih stroškov. V nasprotnem primeru ima

Pošljite čimprej prijavnice za obmorski učiteljski dom na Omišlju!

Delovanje učiteljskega na glasbenem polju

Odbor Učiteljskega pevskega zbora si je stavil nalogo, zbrati podatke o delovanju učiteljskega na glasbenem polju. V ta namen je bila priobčena v našem listu prošnja, naj pošlje učiteljske podatke o delovanju na tem polju. Prva poročila so že dospela. Priobčevali jih bomo pod tem naslovom po vrstnem redu. Danes prinašamo poročilo od tovarišice Ane Župan iz Gor. Lendave.

Gornjelendavski mladinski pevski zbor. (Ustanovljen v letu 1931.)

Na Vaš cenjeni poziv v »Učiteljskem tovarišu« z dne 22. dec. 1932. Vam tudi jaz pošiljam nekaj podatkov o svojem malem mladinskem pevskem zboru, katerega vadim in vodim od začetka lanskega šolskega leta.

Iz popisa njegovega delovanja boste videli, da še ni niti enkrat nastopil na kakem samostojnem koncertu, ker pevčki še niso dovolj izvežbani, da bi se lahko naučili v enem šolskem letu zadostno število pesmi, če tudi le za mal koncert.

Vesolja pa imajo še precej, zato upam, da bomo počasi napredovali.

Pevčki vadijo pridno, po večkrat na teden in v novem šol. letu tudi ob nedeljah.

Pesmi so za nje precej težke, zato potrebujemo za vsako pesem več časa.

Ob priliki Tyrševe proslave 20. III. 1932. so zapeli pesmico: »Sokolici« (2 glasno) »Domovini« (2 glasno), »Kiša pada...« (2 glasno) in »Po Koroškem po Kranjskem« (3 glasno).

29. junija so nastopili s 3 pevskimi točkami na 1. javnem nastopu tuk. sokolske čete, na šolskem dvorišču. Zapeli so: »Domovina« (2 glasno), »Po Koroškem po Kranjskem« (3 glasno), »Na Jurjevo« (3 glasno).

V novem šolskem letu 1932./33. smo nastopili prvič na dan »Vseh svetnikov« na po-

kopališču z 2 pesmima: »Vigred« in »Na grobeh« (2 glasno).

Drugič ob priliki sok. proslave 1. decembra s pesmimi: »Tamo daleko«, »Lepa naša domovina«, Slovenec, Srb, Hrvat« in »Sokolici«.

Tretjič smo nastopili pri »Božičnici« s pesmimi: »Noč božična«, »Slava na višavi«, »Kaj se vam zdi« — vse dvoglasno.

Na božični dan je mladinski pevski zbor zapel pri maši: »Noč božična«, »Slava na višavi«, »Kaj se vam zdi« in »Počivaj milo Detece«.

V bodočnosti nameravamo toliko doseči, da bi lahko prirejali samostojne koncerte, da bi imeli v prvi vrsti moralnih in seveda malo tudi gmotnih uspehov, da bi si nabavili vsaj harmonij za lažje poučevanje petja (sedaj učim samo s pomočjo violine in s svojim glasom).

Prosila bi Vas še nekoliko natančnejših pojasnil o nastopu mladinskih pevskih zborov v avgustu: Ali naj si izbere vsak vadiitelj sam pesmi, ali naj se vadijo kake določene pesmi.

Prosim, da mi sporočite kmalu, kako in kaj, da začnemo pravočasno vaditi določene pesmi.

S tovariškimi pozdravi

Ana Župan.

Opomba: Glede nastopa v avgustu (morda še preje) vam sporočamo, da bo izbira poljubna. Vendar bo potrebno, da boste poslali — na poziv — pesmi, ki jih nameravate izvajati odboru, ki bo sestavljal program.

„Razmere“

(Prispevek k folklori doline šentflorjanske.) Najprej tistim, ki ne poznajo razmer, par besed o teh cvetkah, ki menda že iz davnih časov sem krasijo vse kote prelepe doline šentflorjanske.

»Razmere« so vse strašne ali pa najmanj interesantne. Saj bi drugače sploh ne bile raz-

mere. Čim skrivnostnejše, tem interesantnejše so, tem večja je njih vrednost. Rade postanejo znane in obče znane, zato sila rade potujejo. Stopi na vlak, najbolje v 3. razred, pa se ti oglasijo iz vseh kotov. Prav posebne razmere potujejo baje celo v 2. razredu. Večkrat jih spremljajo slučajni, njih ožji sorodniki, ki so navadno zanimivi, včasih tudi interesantni. Prav za prav so slučajni bolj skromni in siromašni, vozijo se radi tudi sami zase, medtem ko je razmer vselej kar več na kupu in so nekatere prav kričeče. Najdejo se celo zloglasne razmere. Pokvarjenost sveta je pač velika!

Takole dan, dva pred božičem, veliko nočjo ali prve dni po sklepu šolskega leta so bili včasih vsi vlaki, ki so križali širom doline šentflorjanske, zvrhano polni prav posebnih razmer, ki se jim drugače pravi tudi »šolske razmere«. Čim daljša in dolgočasnejša je bila vožnja, tem več jih je dal ljubi Bog in tem bolj so bile zamotane. Mene so včasih prav zanimala, pa sem zato ždel v kakšnem kotu in jih poslušal. Končno sem prišel do zanimivih odkritij, da tudi šolske razmere niso vse ene vrste, ampak se zopet delijo na različne podrejene vrste, ki so med seboj v večji ali manjši zvezi.

Izsledke o tej sila važni stvari dajem rad na razpolago vsem nadebudnim, ki se za to zanimajo.

Splošne razmere so še najbolj puste, ker se navadno naslanjajo na vaše vsakdanjosti in vaško politiko. Bolj strokovno pedagoško barvo pa imajo razmere iz razreda, ki vedo mnogo povedati o tem in onem malem nepoboljšljivcu. Veliko zanimivejše — te se rade postavljajo tudi najbolj v ospredje — so razmere med upraviteljem in učitelji. Kdor ne ve, kaj je protekcija, pristanost, sitnost ali sekantnost, nervoznost in pedantnost, naj se pride sem učiti. Nato pridejo na vrsto razmere med učiteljsvom na tej in oni šoli. Te so gotovo najinteresantnejše, ker se gibljejo kar med ekstremi. Iz nekaterih razmer te vrste se izcimijo prepri in kregi, častna raz-

sodišča in sprave, podprte s predpisanim krokom. Iz drugih razmer se izležejo pa kar — razmerja.

Razmerje ni menda nič drugega kot več razmer skupaj, tako da se jih človek na noben način ne more več rešiti. Beseda je izpeljana iz razmer po istem vzgledu kakor gore — gorovje.

Gorovje spada že v zemljepis. Jaz pa sem se namenil govoriti le o razmerah, in sicer strogo iz znanstvenega vidika. Do tega odločnega sklepa sem prišel, ko sem slišal, da so začele vedno bolj izginjati te pristno narodne cvetke. Ne morem sicer še prav verjeti tega, vendar pa sem, v strahu da me kdo ne prehitil, že sedaj začel zbirati to pisano narodno bogastvo, ko razmere še dovolj bujno cvetijo, da ne bi prihodnji rodovi ostali v tem pogledu oskudovani. Res, vse kaže, da bodo razmere počasi pozabljene, kar bi bila seveda velika izguba. Posebno v vlakih so zadnji čas obmolknile. Potniki so prav mrki, kajti iz vseh kotov temno gleda kriza, ki ni niti posebna niti interesantna, ampak splošna in celo akutna ter vedno bolj izpodiriva razmere iz vlakov. Če pojde tako dalje, se boš kmalu lahko peljal navzdol in počez po vsej dolini šentflorjanski in ne boš nikjer naletel na razmere. Tako bo izgubila zopet ena izmed pristnih narodnih navad, kakor je izginila na pr. narodna noša, rdeča marena in stari običaji, kar bo na pestrost in v tej zvezi tudi na tujski promet brezdvomno zelo neugodno vplivalo.

Vse kaže, da postane malik bodočih dni emancipirana kriza svetovnega slovesa, ki ima kot samozavestna Amerikanka prav tako samozavesten nastop. V tistih temnih časih pa bodo naše pristne razmere slonele že davno pozabljene v muzeju. Povezane bodo v lep šop neprecenljive vrednosti, ki bo pričal, da se je vnetim folkloristom posrečilo oteči pozabi te poslednje bisere doline šentflorjanske. Na šopu bo listek z inventarno številko in napisom:

Nabral Štepiharjev Joško.

v roku 15 dni po prejemu osebne rešitve s strani ministrstva pravico do pritožbe na Državni svet.

— Sreska učiteljska društva, ki so že izbrala svoje dopisnike in poročevalce, prosimo, da tiste čim prej javijo. Uredništvo.

— Tovarišem - čebelarjem in vsem šol. upraviteljem, Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani vljudno prosi sledeče: Leta 1934. bo za čebelarje važno leto. Proslavili bomo 200letnico rojstva prvega svetovnega čebelarja — učitelja našega Antona Janšca. Čebelarstvo društvo se že zdaj pripravlja na to in je začelo zbirati razno snov in gradivo, da bo čim dostojnejše proslavilo to za slovenske čebelarje tako važno obletnico. Zaradi statističnih podatkov za slavnostno številko Čebelarja, ki bo ob tej priliki izšla ter v propagandne svrhe, potrebuje Čebelarstvo društvo neobhodno med drugim tudi imena vseh čebelarjev dravske banovine. Podatki naj bi obsegali: 1. ime in priimek, 2. stan, 3. bivališče, 4. pošta, 5. koliko let čebelarji — približno, 6. koliko ima kranjčev, A. Z. panjev, drugih in katerih? Ker bi imelo društvo prevelike stroške, ako bi se pismenim potom obrnilo do posameznika, naproša tem potom vsa šolska upraviteljstva in tovariše čebelarje, da pomagajo društvu zbrati imena vseh čebelarjev. Vpisovanje imen čebelarjev naj se vrši po šolskih okoliših. V polo je vpisati vsakega, ki ima kaj čebel. Šolska deca bo lahko mnogo pripomogla in delo olajšala, ako bo prinesla potrebne podatke iz svojih domačih vasi. — Društvo prosi še, da blagovolijo šolska vodstva in tovariši poslati ta imenik čimprej, gotovo pa v božičnih počitnicah. —

Tajnik Dermelj.

— Dvajset let Legatove šole. Dne 3. jan. je preteklo 20 let, odkar je bila ustanovljena in otvorjena Legatova šola. Radi tega se bo vršila tekom drugega meseca primerna slavnost, na katero bodo vabljeni vsi prejšnji absolventi in absolventinje, učitelji in profesorji, zastopniki oblasti in časopisov ter prijatelji šole.

za čeno za moza in za oblake
'Tempo' čitaji na oblake

LJUBLJANA Za gotovino: MARIBOR
Gledališka 4 Šelenburgova 4 Slovenska 18

— Akademija udruženja mariborskega učiteljskega naraščaja (UMUN). Učiteljski naraščaj je priredil dne 17. decembra popolne v slavnostni dvorani držav. učiteljske glasbene akademije. Na dnevnem redu je bilo 12 točk. Najbolj so uspeli točke solistov, klavirska Griegova »Svatbena pesem« in vijolinska Beriotova »Baletna scena« s spremljevanjem klavirja. Nadalje je bil na sporedu baritonski solo Vilharjevega »Mornarja«, recitacija Zupančičevega »Prebujenja« in orkestralne točke ter pevski oktet. Vse te točke so naštudirali in proizvajali dijaki sami z veliko sigurnostjo. Učiteljski člani pa so nastopili tudi z učenci iz vadnice, ki so zaigrali nekaj narodnih pesmi z vijolici, klavirski četveročlen komad in deklamacije. Akademija ni bil le razveseljiv dokaz samostojnega dela učiteljskega naraščaja, ki je vešč sigurnega nastopa, temveč se je povzpela že za korak dalje — pokazal je z nastopom z vadničarji zmožnost pripraviti tudi že deco za javen nastop. Zavedajo se resnosti svojega izbranega poklica, ki ga že sedaj skušajo prav umeti in se pravilno nanj pripravljati. Akademijo je posetilo nekaj gg. profesorjev z g. ravnateljem, dalje so bili navzoči zastopniki učiteljskega udruženja ter mnogo dijaštva. Upamo, da bo učiteljski naraščaj kmalu presenetil širšo javnost s svojim nastopom.

Če želeže in glad mori,
a skopo v žepu ti zveni,
za mal denar postregel rad
ti »Daj-Damov« bo avtomat.

— Cenjenim tovarišem, ki so se oglasili radi »Lipa sumi« in »Pravljica o Nikodemu«, sporočam, da mi je »vis major« preprečila prepisati zadnje prizore iz prvotnega konteksta. Cenjene tovariše prosim radi tega, da mi blagovolijo oprostiti, ker jim ne morem poslati označenih iger. — Ernest Sušteršič, Jarše.

— Prekmurje ali slovenska Amerika. Kar dar gre časniki za izvor in domovinstvo kakšne prav otipljive izmišljotine, jo prisodijo v Ameriko, v deželo neverjetnega in vse-mogočega. Če pa je treba najti mesta neverjetnim slovenskim razmeram, je pa Prekmurje prvo tu, ki jih je dolžno sprejeti. Tako piše n. pr. v »Jutru«, št. 293, od 17. decembra 1932. pisec članka »Nad 500 učiteljev brez namestitve«, govoreč o možnostih namestitve novih učiteljev in v tej zvezi o ureditvi šolstva v Prekmurju, med drugim tudi tole: »V Prekmurju ponekod še ni krajevnih šolskih odborov in ljudske šole se še vedno delijo na državne, občinske in cerkvene.« Poznam šolstvo v murskosoboškem srezu in vem, da nikjer ne manjkajo krajevni šolski odbori, dvomim tudi zelo, da bi bilo to možno v dolnje-lendavskem srezu. (Je tudi vse urejeno. Op. ured.) O verskih in občinskih šolah pa vobče ni govora. Vse narodne šole so v zmislu čl. 1. Zakona o narodnih šolah državne ustanove. Očividno ne loči pisec razlike med šolo in šolskim poslojem. Takih netočnih vesti o prekmurškem šolstvu ne morem priznati. Priznam pa, da manjka v obeh srezih tostran Mure okrog 45 učiteljev, ki naj bi jih oblast čim

prej nastavila in ki naj pridejo mirnodušno in z dobro voljo v Prekmurje, kjer je šolstvo, kulturni in nacionalni prepod v popolnoma normalnem teku. Aš.

— Slov. Bistrica. Dne 13. dec. 1932. smo imele na naši šoli sicer skromno, a presrečno slavnost. Uprav. Ottilija Feigel nas je namreč zapustila, ker pojde v pokoj. — Izbrale smo dan njenega godu, da smo se poslovile od nje. — S primernimi govori, deklamacijami in petjem so ji želele učenke v svojem in v imenu svojih mamic, sester in tetk, ki jih je tov. Feigel vzgojevala, mirne in srečne dneve počitka. — Saj si je srečen počitek zaslužila v polni meri. Učiteljevala je 35 let! Na tukajšnji šoli je službovala 30 let, najprej kot učiteljica, po prevratu kot upraviteljica. Dolgo vrsto let je bila za časa Avstrije edina Slovenka na šoli. Ko je odšla prvinska upraviteljica, so njeno imenovanje za voditeljico zavlačevali, ker je bila pač Slovenka in šele v Jugoslaviji se je izvršilo imenovanje. — Kakor učenke, tako ključem tudi tovarišice prav iskreno: »Mnogo let v miru, zdravju in zadovoljstvu!«

Osebnostne zadeve

—i Mestni šolski nadzornik in vršilec dolžnosti banskega nadzornika Rape Andrej je s kraljevim ukazom postavljen za banskega šolskega nadzornika pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

—i Z odlokom ministrstva prosvete so premeščeni: Stašič Zora iz Bos. Broda v Maribor. Leopoldina Kogelj iz Tomišlja na Brezovico, Bogomila Mervič od Sv. Marka pri Ptuj v Koprivnico. Pavli Burger v Poljanah nad Škofjo Loko je odobrena ostavka na državno službo. Hinko Šumer, šol. upravitelj v Šmarju pri Jelšah je upokojen.

—i Prevedeni v IX. položajno skupino so: Tomec Kristina, učiteljica v Loškem potoku; Zidanik Ana, učiteljica v St. Jurju v Slov. gor.; Šetinec Danica, učiteljica v Koroški Beli; Rabič Marija, učiteljica v Breznici; Punčuh Julija, učiteljica v Novi vasi; Bezeljak Vida, učiteljica v Trbovljah; Šercelj Ana, učiteljica v Selih; Berger Marta, učiteljica v Zagorju; Knežević Anton, učitelj v Radatovičih; Medved Branko, učitelj v Pišecah; Gale Ana, učiteljica v St. Jurju pri Grosupljem; Zebre Viktorija, učiteljica v Skocijanu; Hude Ljudmila, učiteljica v Semiču; Krušič Hilda, učiteljica v Vodich; Brenk Marija, učiteljica v Rajhenburgu; Zigon Ljudmila, učiteljica v Rovtahn; Gabrovec Benedikt, učitelj v Žireh; Kalan Veronika, učiteljica v Hrastniku; Zidanik Ivan, učitelj v Sv. Jurju v Slov. gor.; Vertačnik Ivan, učitelj v Loškem potoku.

—i Napredovali so v VIII. skupino: Junc Aleksandra, učiteljica v Zameškem, Gomiš Olga, učiteljica v Loškem potoku; Janko Alfred, učitelj v Gor. Sušici; Malešič Pavla, učiteljica v Skocijanu; Nečimer Alojzij, učitelj v Dupljah; Hlebec Franja, učiteljica v Cerkljah; Šlibar Anton, učitelj na Sv. Gori; Gangl Marija, učiteljica v Metliki; Kos Joško, učitelj v Mariboru; Kotnik Justina, učiteljica v Slivnici; Bratkovič Marija, učiteljica v St. Janžu; Suhadolc Natalija, učiteljica v Zg. Siški; Bezjak Marija, učiteljica v Bogojini; Brehl Oton, učitelj v Bogojini; Aleksič Terezija, učiteljica v Mariboru; Polanc Adolf, učitelj v Polzeli; Horvat Ivan, učitelj v Mali Polani; Hauptmann Angela, učiteljica v Svečini; Jazbinšek Ljudmila, učiteljica v Sv. Vidu; Brunsteiner Štefanija, učiteljica v Strugah; Sikošek Gabrijela, učiteljica v Trbovljah-Vodah; Steiner Marta, učiteljica v Trbovljah-Vodah; Šorn Terezija, učiteljica na Brdu; Ledinek Miloš, učitelj v Teznu.

Učiteljski pravnik

PREJEMKI UČITELJSTVA.

Š »Moji prejemki za šol. l. 1932./33.« je tablica, ki stane 50 par in nudi izpolnjena ne-le pregled plače in odtegljajev, temveč tudi posamezniku pregled dospelosti period. poviška in dospelosti pravice za višjo položajno skupino. In kaj menite? Doslej si je nabavila to tablico le 1/4 učiteljstva. Če je ta tiskanica predraga, — bo mogoče manjša škoda, ki jo ima posameznik, če zamudi predložiti prošnjo za višji položaj. K temu poglavju postrežem prihodnjic s slučajem, ki jasno pokaže, koliko škoda trpi oni, ki se izogne nakupu »predragih« pripomočkov, o čemur se ne ravnava po navodilih, ki jih pričobčujemo v tem poglavju.

Naša gospodarska organizacija

—g Delnice »Privilegirane agrarne banke« — našima domovoma! Te dni so prejeli podpisniki že dolgo pričakovane delnice »Priv. agrarne banke« s kuponji vred. Tov. Jakopic, šolski upravitelj na našem obmejnem Sladkem vrhu, je že po popolnem vplačilu te delnice v našem stanovskem glasilu sprožil misel, da naj bi te delnice po že izvršenem in pozabljenem vplačilu darovali našima domovoma. Predlagatelj je svojo zamisel, katera lahko izdatno pomnoži dohodke našima domovoma, že tudi izvedel in je daroval tako delnico vredno 500 Din s kuponji vred Učiteljskemu domu v Mariboru takoj po prejemu. Tako je mariborski Učiteljski dom dobil od nje ga p r v o delnico. Od koga prejme drugo, tre tjo...? Kdo bo daroval prvo ljubljanskemu Učiteljskemu domu?

UČITELJSKA TISKARNA

reg. zadruga z o. zavezo

LJUBLJANA — FRANČIŠKANSKA ULICA ŠT. 6

Srečno novo leto!

Knjigarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

Podružnica

Maribor, Tyrševa ulica 44

Mladinska matica

—mm O »Miklavževi noči« piše kritik Borko v »Jutru«:

Povest priznanega mladinskega pisatelja je za decemberske praznike obogatila našo doslej lepo razvito mladinsko književnost. Ribičeva bujna in otroški naivnosti ustrezajoča domišljija je z »Miklavževimi nočmi« ustvarila posebno poslastico za mlade čitatelje do desetega leta. Bambičeve pisane večbarvne in številne litografije silno oživljajo knjigo in slikovito napadajo domišljijo mladega čitatelja, dokler se ves ne pogrezne v zasanjan svet Miklavža, pajacev in drugih prikazni — svet, ki se skozi njega vidi tudi človeška beda in krivičnost.

—mm V treh tednih je bilo razprodanih okrog 2000 izvodov »Miklavževih noči«. Za sedanje razmere naravnost rekordno število! — Vsi, ki so knjigo brali, so zanjo navdušeni. Otroci so se kar trgali zanjo! Posebna priljubljenost so še barvne ilustracije M. Bambiča, katerih je v knjigi nad 60.

Ne smelo bi biti knjižnice brez te knjige. Posebno ne mladinske knjižnice. — In vendar je še mnogo knjižnic tudi šolskih, ki še nimajo »Miklavževih noči«. Tako je revnim otrokom, ki knjige ne morejo kupiti, onemogočeno, da bi prebrali in uživali »Miklavževih noči«. Opozorjamo vse, da se knjige še vedno lahko dobijo pri Mladinski matici, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L.

25% popusta!

Mladinska matica je sklenila dajati vse knjige, ki jih ima še v zalogi (razen »Miklavževih noči«) z 25% popustom. Poleg tega pa dobijo šole, ki naročijo večjo množino knjig na vsakih deset naročenih izvodov še eno knjigo v dar.

Knjige, za katere velja popust:

Redne publikacije.

(Brez popusta: broširane po 5, vezane po 8 Din) Kresnice I., Kresnice II., Kresnice III., Kresnice IV., Kresnice V (samo vezane). Skulj: »Sadjarčki«, Seliškar: »Rudi«, Pipan:

Zadružniški odsek

—z Ustanovitev zadružniškega odseka. Na 2. seji gospodarskega sveta JUU sekcije Ljubljana se je ustanovil v okvirju gospodarskega sveta poseben zadružniški odsek z nalogo širiti zadružniško vzgojo in zadružno ideologijo med učiteljem in narodom. Za tajnika je bil določen tov. Miroslav Zor, kateremu je bila poverjena organizacija tega odseka. Naše glasilu je dalo odseku na razpolago posebno rubriko, v kateri bomo objavljali vse važne dogodke na polju stanovskega pa tudi drugega zadružništva. Prosimo vse tovariše in tovarišice, da pazno slede našim izvajanjem in da se rade volje odzovejo morebitnim našim prošnjam.

—z Stanovske zadruge so realna podlaga naše organizacije. Kolikor močnejše smo gospodarsko — denarno — organizirani, toliko večji bo naš ugled med narodom, toliko bolj bo zalegala naša beseda. Naše stanovske zadruge nam niso nekaj tujega, te zadruge so naše, člani teh zadrug smo mi učitelji (-ce), obstoj in usoda naših zadrug je v naših rokah. Ne dajmo, da nam propadejo! Stori-mo nasprotno, dvignimo in podprimo jih. — Članstvo in sodelovanje v stanovskih zadrugah je naša sveta dolžnost. Naše stanovske zadruge so sledeče:

Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta v Ljubljani, Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga v Celju, Učiteljska gospodarska poslovalnica v Mariboru, Učiteljska samopomoč v Ljubljani, Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani, Učiteljski dom v Ljubljani, Učiteljski dom v Mariboru, Dom učiteljic v Ljubljani, Učiteljski zdraviliški dom v Rogaški Slatini.

—z Zadružna številka »Prosvete« (priloge Učit. Tovarišu), ki je izšla 10. novembra 1932 je prinesla sledeče važne razprave in članke: Kaj je zadruga? Kako ustanovimo zadrugo? Razvoj in stanje slovenskega zadružništva. Pomen sodelovanja učiteljsva v zadružništvu. Dosedanje delovanje učiteljsva na zadružnem polju. Učiteljski zadružno-knjigovodstveni tečaj. Statistika naših zadrug. Trije važni momenti zadružništva. Moji doživljaji pri delu na zadružnem polju. Na delo za naše zadruge. Naše stanovske zadruge. Naša zadruga književnost. Zadružni časopisi v Jugoslaviji. O vzgojnem delu gospodinjstvo-nadaljevalnih šol. Drobiž. Ali ste prečitali vse te članke? Če ne, pa vsaj sedaj popravite zamujeno.

—z Pregled učiteljev-zadrugarjev. Naš odsek nujno rabi poseben pregled učiteljev-zadrugarjev. Sem moramo prištevati

»Kako smo delali radio«, Rehar: »Začarani krog«, Rehar: »Vijolica Vera«, Erjavec »Pod grajskim jarmom«, Grim-Slapšak: »Mizica pogrnjena se«, J. Ribičič: »Miškulin«, Skulj: »Vrt-naričice«, Bevk: »Luček in njegov skorec«. Deržaj: »Življenje hudobne Kavke Katke« (samo vezana), Hafner: »Botra z griča« (samo vezana) Bevk: Luček išče očeta (samo vezana).

Izredne publikacije.

(Brez popusta: kartonirani izvodi po 12 Din, v polplatnu po 18 Din, v platnu po 24, na luksuznem papirju po 27 Din.)

Ribičič: »Mihec in Jakec« (samo po 27 Din v zalogi), Lovrenčič: Tiho življenje.

Letniki »Našega roda«.

(Brez popusta: vezani v polplatno 28 Din, v platno po 38 Din). I. letnik. II. letnik.

Upamo, da se naše učiteljstvo okoristi te ugodne prilike in pridno poseže po knjigah. Popust velja le do preklica.

—mm Da izpraznimo zalogo, oddajamo posamezne številke ne kompletnih letnikov »Našega roda« po 20 par. Od I. letnika imamo še I. številko, od II. letnika 3., 4., 5., 6. in 8. številko, od III. letnika pa 2. in 5. Mogoče manjkajo komu prav te številke in si tako za mal denar lahko letnike izpopolnijo. — V revnih krajih pridejo otroci tako do dobrega čtiva. Ponekod se bodo dale uporabljati te številke tudi v šolah. — Pri večjih naročilih naj vsakdo navede, ali želi vse iz-vode iste številke ali različne.

Na razpis nagrad za redne publikacije so došli sledeči rokopisi:

1. Ptica kukavica. 2. Lisičji grad. 3. Jezerka. 4. Boj Ljubljane z meglo. 5. Doživljaji Šimnovega Lipeta. 6. Mrtvi krugljčki. 7. Skrivnostna roža. 8. Hudiček na srcu. 9. Dušica.

Kakor hitro preberejo vsa dela člani literarnega odseka, se skliče posebna seja, kjer se določi, katera dela naj se nagradijo.

tudi vse one, ki so absolvirali kak zadružniški tečaj, čeprav aktivno ne sodelujejo v zadrugah. Vsled tega prosimo vse prizadete, da nam pošljejo sledeče, čim izbrpnejše podatke: Priimek in ime, leto rojstva, usposobljenost (event. tečaj, stroka zadružniške izobrazbe, zanimanje itd.), udejstvovanje (dosedanje in sedanje, ime zadruge, funkcijo, od kedaj do kedaj), kraj službe (kot učitelj oz. uradnik), opombe (posebne zasluge itd.).

Učiteljski pevski zbor JUU

—pev. Pevski tečaj. Zelo važen pevski tečaj se bo vršil 5., 6., 7. in 8. januarja v Ljubljani, v prostorih Glasbene matice.

—pev. Vsem učiteljem pevovodjem. V zadnjem Učit. tovarišu se je obrnil odbor UPZ do vas s prošnjo, da pošljete poročilo o svojem delovanju in o pevskem zboru, katerega vadite. V vašem interesu je, da ne prezrete te prošnje in pošljete takoj naprošene podatke. V prihodnji številki Učit. tov. bomo pričeli priobčevati podatke o delovanju učiteljsva na glasbenem polju.

Ekskurzivski odsek

—e. Smučarski tečaj. 2. t. m. se je odpe-ljala pogumna četa smučarjev na I. smučarski tečaj EO v Mojstrano. Tečaj vodi tov. Franco Rus iz Radovljice. Vstop je še vedno mogoč. Interesenti naj se javijo v hotelu »Triglav« v Mojstrani.

Šolski radio

—r Program oddaj za šolski radio za meseca januar in februar:

Petek 13. januarja: O zimskem sportu; dialog g. M. Dobovšek in g. M. Zor. I.—II.

Torek 17. januarja: O glasbi in instrumentih; nadaljevanje g. L. M. Škerjanc. I.—II.

Petek 20. januarja: V kraljestvu črnihih dijamantov, g. J. Žabkar. I.—II.

Torek 24. januarja: Naš podzemski svet, dr. V. Bohinec. I.—III.

Petek 27. januarja: Svetosavska proslava. I.—III.

Torek 31. januarja: Napake v slovenskih nalogah, g. dr. R. Kolarič. I.—III.

Petek 3. februarja: Jugoslovenska rivijera od Sušaka do Kotora, g. A. Milkovič. I.—III.

Sobota 4. februarja: Strossmajerjeva proslava. I.—III.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Torek 7. februarja: Nikola Tesla, g. dr. L. Čermelj. I.—III.

Petek 10. februarja: Varstvo ptic in zimsko krmiljenje, g. M. Humek. I.—III.

Torek 14. februarja: Sneg in led ter njun vpliv na narodo in človeka, g. M. Zor. I.—II.

Petek 17. februarja: Na petrolejskih poljanah, g. J. Zabkar. I.—III.

Torek 21. februarja: Tujski promet in njegov pomen za naše kraje, g. dr. V. Bohinec. I.—III.

Petek 24. februarja: Med brati muslimani, g. V. Pirnat. I.—III.

Torek 28. februarja: Povesti in šale, gđ. Manica Komanova. I.—II.

—r V kmetijskem radiu bo v petek 6. januarja ob pol 8. uri predavanje: Agrarna politika, g. ing. Pirc. — Ob 15. uri: Poljedelstvo, g. ing. Sadar. V nedeljo 8. januarja bo ob pol 8. uri predavanje: Gozdarstvo, g. ing. Novak. — Ob 15. uri: Živinoreja, reportaža, g. ing. Wenko-ing. Jelačin.

Stanovska organizacija JUU

iz društev:

Vabila:

= JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG zboruje v soboto 14. jan. 1933. Razen običajnih točk je na sporedu: »Razgovor o novih (začasnih) učnih načrtih za višjo narodno šolo«. Vabim vse tovariše (-ice), da pripravijo čim krajše, a jedrnat, stvarne predloge: a) kaj je črtati, b) kaj je dodati. Najbolje, da si vsaka šola izbere svojega poročevalca ter tako slišimo mnenje učiteljskega poročevalca (eno- in dvorazrednih), srednje (tri- do štirirazrednih) ter višje (pet- in večrazrednih) organiziranih šol. Pri tej točki prisostvuje in sodeluje tudi g. sreski šol. nadzornik. — Zborujemo ob pol 10. uri v dvorani Nabavljalne zadruge v Mariboru. Točno ob 9. uri naj pridejo k seji člani upravnega in nadzornega društvenega odbora. Apeliram na tovariško in poklicno zavednost, ki nam narekuje polnoštevilno in točno udeležbo! — Tovariški pozdrav!
Vaude Mirko, preds.

= JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA bo zborovalo v Sokolskem domu v Murski Soboti 14. januarja t. l. Začetek ob deveti uri. Dnevni red: čitanje zapisnika zadnjega občnega zborovanja, dopisi in društvene zadeve, poročilo predsednika sekcije tov. Dimnika, razgovor o učnem načrtu za višjo narodno šolo, predavanje tov. Žejnovca o modernih ročnih delih in ornamentih v usnju, lesu, steklu in kovini, slučajnosti. — Odbor.

Poročila:

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V LITVIJI je imelo svoje drugo redno letošnje zborovanje v soboto, dne 10. decembra 1932. ob 9. uri pri Mikliču v Ljubljani. Udeležilo se ga je 75 članov.

Predsednik tov. Župančič otvori zborovanje ter pozdravi navzočega nadzornika g. Bezeljaka in predavatelja g. Kapusa, novinarka in uradnika »Lovca« ter vse članstvo, ki je prišlo kljub slabemu vremenu.

G. Kapus, dober poznavalec prirode in vesten opazovalec življenja v naravi, je v dobro zasnovanem predavanju orisal nekaj momentov iz življenja v prirodi, izčrpno o prirodnoznanstveni literaturi, o načinu podajanja prirodnoznanstva učencem, o zmotnem stališču lovca in drugih do divjačine ter končno z občutno sočutnostjo o stališču inteligenta do zanjkarstva. Za poučno in zanimivo predavanje mu je učiteljsko živahno aplavdiralo ter s tem dokazalo hvaležnost za podane misli.

Predsednik se iskreno zahvali g. predavatelju, nakar preide na dnevni red. V pravico pride mariborska Spomenica s predsedniškega zbora 5. novembra 1932. Predsednik nadz. odbora Okorn predlaga po obravnavi spomenice zaupnicu vodstvu JUU. Spomenica je bila soglasno in z velikim odobravanjem sprejeta. Sklep zbora o zaupnici je bil objavljen že v prejšnjem U. T. — Tov. predsednik sporoča, da je več članov prosilo društvo za intervencije glede napredovanj. Sekcija je v tem pogledu storila svoje korake in leže akti pred podpisom. Glede sistemizacije mest je situacija taka, da kaže čakati boljše konjunkturo, da zamoremo izposlovati čim več ugodnejših mest. Začasni učni načrt za višje narodne šole je založil UT. Učni načrt za nižje narodne šole, sestavljen od Prosvetnega sveta, a od g. ministra še ne podpisan, imamo že natiskan, a samo v enem izvodu na stroj. Predlog je, da se UT naprosi, da ga založi za vse šole in za vse razrede. Učiteljsstvu se priporoča, da učne načrte prečita in razmišlja o njih vsebini, da se na prihodnjih zborovanjih otvorijo diskusije o njih. Mariborskih učiteljskih dnevov se je udeležilo tudi precej učiteljsstva iz našega sreza. Naš UPZ je koncertiral z velikim uspehom v Mariboru in v Celju. V svojem nadaljnjem poročilu omenja tov. predsednik delovanje raznih odsekov JUU. Delo, ki ga opravlja Mladinska matica pa je eno najbolj kulturnih in upravičenih ponos naše organizacije. »Naš rod« ima širok krog čitateljev, ca. 20.000 naročnikov. Prav te dni je izšla knjiga Jos. Ribiča: Miklavževa noč, ki jo je M. M.

opremila tako, da je dogodek na našem mladinsko-knjižnem področju, zlasti še, ker je cena tako izredno nizka. Prav v tem tiči tudi velika moč naše stanovske organizacije, da s svojimi odseki kakor je M. M. omogoča dostop dobrega berila po nizki ceni v vsako našo družino. — Tov. Moll iz Trbovelj je

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

praznoval 20 letnico plodonosnega dirigentskega dela pri pevskem društvu »Zvon«. K čestitkam se je pridružilo pismeno tudi naše društvo.

Ker je tajnik tov. Kovačič bolan, poroča o došlih dopisih tov. predsednik. Zapisnik zadnjega zborovanja se brez spremembe sprejme. — Učiteljska tiskarna prosi potom JUU vse upravitelje, da intervenirajo pri kraj. šol. odborih za poravnavo dolga, ki znaša v našem srezu ca. 150.000 Din.

Dopis ministrstva prosvete: Zborovanj je lahko 10 v vsakem šolskem letu. Porazdele se tako, da je vsako drugo v Ljubljani, vmesna pa na litijski, oziroma na višnjegorski strani. Vrše se vedno drugo soboto v mesecu. Odbor lahko datum spremeni, ako nastanejo zadržki. Prihodnje zborovanje bo v Zagorju, predaval bo tov. Adamič. Naslednje v Ljubljani, predaval bo tov. Golobič.

Blagajnik tov. Kopriva poroča o nastalih članskih spremembah v našem društvu in o stanju blagajne. Plačevanje je bilo v mesecu novembru redno.

Tov. Adamič podpre »Spomenico« s konkretnim slučajem iz našega sreza. V imenu učiteljskega predlaga, da se sekciji JUU v Ljubljani pošlje pisana vloga, v kateri se opozori glede namestitve onih, ki niso po uradni poti zaprosili za službena mesta. Po izredno živahni debati, ki so se je udeležili številni člani je ob zaključku tov. predsednik spominjal na spomenico, in objubil, da bo po navodilih članstva pokrenil vse potrebno. — Tov. Okorn želi informacije glede prostih dnevov in proslav Sv. Save in Strossmajerja. Pojasnila daje navzoči g. nadzornik Bezeljak. Tov. Okorn predlaga, da se ob priliki vrtnarske razstave v Ljubljani vrši isto tam razstava učil. Predlaga se to U. T. Kdor želi v bodoče znižane vstopnice za prireditve ob zborovanjih, naj javi to predsedniku pismeno dva dni popreje.

Po zborovanju se je vršilo skupno kosilo pri Mikliču, ki sta se ga udeležila tudi g. nadzornik Bezeljak in predavatelj g. Kapus. Zvečer so si člani ogledali z znižanimi vstopnicami, ki jih je preskrbel EO, v drami Merežkovskega »Carjevič Aleksej«.

Jože Župančič, Kopriva Ivan, predsednik, zapisnikar.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO KAMNIK je zborovalo 7. decembra v dvorani hotela Miklič v Ljubljani. Navzočih je bilo 75 članov (ic).

Tov. predsednik je po otvoritvi zborovanja takoj podal besedo tov. Kocijančiču, načelniku Učit. samopomoči. Tov. Kocijančič je pojasnil delo in važnost te naše gospodarske institucije in vabil članstvo k čim večjemu pristopu. Pojasnil je naloge, ki čakajo rešitve in važnost prihodnjega občnega zbora. V našem srezu je vseh članov (ic) 84. Članstvo ga je nagradilo za njegova izvajanja z odobravanjem.

Nato je predaval tov. Horn o volji. Pojasnil je zgodovinski razvoj znanstvenega razmotrivanja o volji in omenil, da se on najbolj sklada z Lindworskyjem. Opozoril je na željo po močni volji, ki se pojavi v mladih letih in se jo pogosto ubija, namesto da bi se jo pravilno usmerjalo. Poudarja, da močne volje ni in da je ne moremo stopnjevati. Pojasni na nekaterih primerih učinek volje. Volji se stavijo vedno zapreke. Opozori, da trpljenje in prenašanje trpljenja ni odvisno od volje. Močne volje v tem smislu, kot si jo predstavljamo mi, ni.

Brez motiva ni volje. Motivi vzbudijo voljo. Tudi dobro delo je nekaterim motiv. Vzgojitelj mora vzgajati na trdni podlagi motivov. Volja ni element. Imeti mora neko gibalno. Veselje in dolžnost sta pogosto v konfliktu. Šola ima namen izravnati konflikt.

Sreski prosvetni referent tov. Lukežič opozori na važnost otroške volje in poudari važnost motivov, zato prosi vse tovarišice in tovariše, naj upoštevajo to. Moderna šola zahteva zanimiv pouk in pojasni to na računstvu.

Razvije se prav živahna debata, v katero posežejo tovariši (ice) Hrovat, Ostanek, Rupnikova in končno zopet tov. Horn.

Tov. predsednik poroča o sklepih, ki so bili sprejeti na zborovanju predsednikov sreskih društev v Mariboru.

Nato prečita »Spomenico«. Bila je soglasno sprejeta. Prečita tudi odgovor ministrstva prosvete.

Nato poroča tov. predsednik, da je bil šolski upravitelj v Mekinjah I. Primožič neadoma premeščen v Škofjo Loko. Na intervencijo organizacije je bil dekret anuliran. V debato so posegli tov. sreski prosvetni referent Lukežič in tovariši Hrovat, Koman, Mayer in Šubertova.

Na prihodnjem zborovanju bo predaval tov. sres. referent o »Delovni notici«. Zborovanje bo v Domžalah.

Po skupnem kosilu smo si ogledali nebotičnik. Ljubeznivosti g. inž. Khama se moramo zahvaliti, da smo smeli občudovati to mojstrsko delo modernega stavbarstva. Po

ljudno nam je tolmačil to čudo in nas povedel v vse zanimive dele stavbe.

Arrigler A., predsednik. Horvat I., zapisnikar.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU je zborovalo dne 10. decembra v Gor. Radgoni. Kljub neugodnemu vremenu je bila udeležba dobra. Navzočih: 50 članov (ic).

Predsednik tov. Mavrič je uvodoma pozdravil navzoče, zlasti one iz oddaljenih krajev. Pozdravil je nove člane ter se poslovil od tovarišice Rusove, tov. Kotnika, Gregoriča in Papisove, ki odhajajo, da si obogate duha, oziroma, ki so premešteni; čestita tov. Ivanjšiču na odlikovanju.

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica štev. 44

Podal je svoje situacijsko poročilo, v katerem se je spomnil lepih učiteljskih dni v Mariboru; spomnil se je onih naših mladih ljudi, ki se jih na stotine gubi, ki jim klonejo sile, četudi bi radi v življenje, v delo; ključjo kruha — ginejo ideali in se ubijajo v skrbi za življenje.

Tov. Kotnik je referiral o novem učnem načrtu za višje narodne šole. Podal je njegove zahteve, a pokazal tudi trenje posameznih. Po referatu, ki je ugodil, se je razvila debata, iz katere so se sestavili izpreminjevalni predlogi. Glavno je: naša šola naj bo tipično narodna šola in ne kopija tujih. Upošteva naj se priložnostni pouk in naj ne postane zopet učilnica-mučilnica.

Tov. Mavrič je poročal o seji predsednikov. Orisal je delo sekcije glede premeštitev, stalnosti, napredovanja, glede naturalnih stanovanj in stanarine, nameščenja novincev in kontraktualcev, ukinitve monopola na zvezke itd.

Z navdušenjem in soglasno je bila v naslednjem sprejeta »Spomenica« s seje predsednikov z željo, da bi imela uspeh.

Tov. nadzornik Karbaš je še poročal o zanimivih člankih iz »Narodne prosvete«.

Pri slučajnostih so se izvolili namestniki poverjenikov, ki odhajajo: tov. Ferjančičeva za Pedagoško centralo, tov. Ogorelčeva za Mladinsko matico, tov. Porekar za »Učitelja«.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo februarja v Gor. Radgoni.

K. Mavrič, predsednik. M. Klemenčič, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO ŽUZEMBERK je zborovalo dne 10. decembra 1932. v Žuzemberku ob 73% udeležbi.

Po otvoritvi in pozdravu je podal predsednik tov. Mervar poročilo o zasledovanju upravnega in nadzornega odbora in predsednikov učit. društev ljubljanske sekcije, katero se je tudi sam udeležil. Poroča je zlasti o »Spomenici«, ki jo je predsedniški zbor sestavil, sekcija pa poslala na razna merodajna mesta. Spomenica je bila v celoti sprejeta soglasno.

Pri Učit. tiskarni se je izvolil učiteljski strokovni svet, ki je važnega gospodarskega pomena za našo organizacijo.

Nato je predavala tov. Anica Terpinova o higieni v gospodinjstvu. Predavateljica je dobro in točno osvetlila slabe higienske prilike po večini naših kmetijskih domov. Vzrok je deloma revščina, še bolj pa nevednost. Zato je zelo potreben pouk o higieni za vse otroke, za deklice pa še prav posebno, ker one bodo kot bodoče gospodinjke važen činitelj glede zdravja in napredka našega naroda. Lepo in temeljito predavanje je želo od strani zborovalcev priznanje in pohvalo.

Tov. Sivec je sestavil podrobni učni načrt za pouk v higieni na osnovni in višji narodni šoli. Ta načrt se bo razdelil posameznim šolam, da ga do prih. zborovanja prouče in stavijo spreminjevalne predloge.

Na prih. zborovanju, ki se bo vršilo meseca marca v Žuzemberku, bosta referirala tov. Žumer in tovarišica Kezele.

F. Mervar, predsednik. R. Hrovatova, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-MESTO je zborovalo dne 16. decembra zvečer na šentjakovski šoli. Poleg drugih važnih stanovskih zadev je bilo na dnevnem redu tudi poročilo o novem učnem načrtu za osn. šolo, ki je brezdvomno pritegnilo k udeležbi nenavadno veliko število članstva in kot gosta oba okoliška sreska šolska nadzornika tov. Drnovška in Urbančiča.

Po pozdravnem nagovoru se je spomnil tov. predsednik rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ko je v markantnih potezah orisal njegovo resno prizadevanje za preporod vsega jugoslovenskega naroda, so navzoči s trikratnim vzklikom kralju in visokemu domu zaključili slavnostni del zborovanja. Sledilo je situacijsko poročilo in čitanje okrožnic, predsvetne spomenice št. 852 glede učiteljske stanarine in naturalnih stanovanj in spomenice št. 920 v zadevi stalnosti drž. uradništva in učiteljsstva. Navzoči so obe spomenici, zlasti pa spomenico o stalnosti učiteljsstva soglasno odobrili ter izrekli vodstvu sekcije zaupanje in zahvalo. S posebnim zadovoljstvom je bil sprejet tudi odlok br. ban. uprave št. 15.059 od 13. okt. t. l. s katerim se na prošnji sekcije odreja, da vrše nadzorstvo pri ekshorti in liturgiji le učitelji pravoslavne veroizpovedi. Končno je bil soglasno sprejet predlog za koaptacijo dveh članov — Bitenc Mara in Polak Janko — v oblastni odbor P. R. K.

Po končani debati k predsedniškemu poročilu je zavzel mesto poročevalca predsednik sekcije, tov. Ivan Dimnik, ki je podal podrobno poročilo o novem učnem načrtu za osnovno in višjo narodno šolo. Njegova iz-

vajanja so bila izredno zanimiva. Predsvetne je raztolmačil temeljne smernice, ki jih je ministrstvo izročilo za novembrsko sejo glavne nemu prosvetnemu svetu v razpravo o učnem načrtu za osnovne šole. Nadalje je pojasnil vse predpriprave in ogromno delo, ki ga je izvršila sekcija pred njegovim odhodom v Beograd, kakor tudi stališče, ki ga je zavzel v imenu sekcije v splošni in specialni debati. Ker so se navzoči v vseh točkah strinjali s poročevalcem, je žel za svoje zanimivo poročilo in izredno požrtvovalno delo od vseh navzočih zaslužno priznanje in zahvalo.

Ker ni bilo v končni debati nikakih izpreminjevalnih predlogov, se mu je predsednik v imenu ljubljanskega učiteljsstva ponovno zahvalil in vsled pozne ure zaključil zborovanje.

Vekoslav Mlekuž, predsednik.

Josip Mihelič, tajnik.

Oddelek za učila

Ljubljana

Maribor

+ JUU SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je imelo svoj letni občni zbor dne 10. dec. 1932. v šoli v Mozirju.

Navzočih 27 članov to je 69%.

Opravičila se je 1 tovarišica in 1 tovariš. Tov. predsednik Kotnik Zorko pozdravlja vse navzoče, posebno pa še predsednika sekcije tov. Dimnika Ivana, ki se je odzval povabilu in mu poda besedo. Tov. Dimnik nas je s svojim mirnim in nadvse taktičnim nastopom naravnost očaral. Poroča nam je o vseh tekočih zadevah in pojasnil marsikatero nam še deloma neznano deloma nejasno stvar. Izrekamo mu tem potom prav prisrčno zahvalo.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da je imelo društvo v l. 1931./32. 39 članov.

Zborovali smo petkrat, imeli dve predavanji, eno hospitacijo v poizkusnem razredu in en elovadni nastop.

Zadnje zborovanje se je vršilo istočasno s sreskim učiteljskim zborom. — Povprečna udeležba na zborovanjih je bila 63%.

Na banovinski skupščini v Ljubljani nas je zastopal tov. predsednik.

Blagajničarka je poročala, da znašajo dohodki Din 9562-81; izdatki Din 8746-15; prebitka je Din 816-66; po pregledu knjig je dobila tov. blagajničarka razrešnico.

Tov. predsednik predlaga, da bi se od preostanka darovalo 200 Din za »Učiteljski dom« v Mariboru. Sprejeto.

Proračun za prihodnje leto znaša: za redne člane letno 160 Din in z učitelji poročene učiteljice pa 100 Din. Članarino naj bi pobirali tov. šolski upravitelji mesečno.

Po zborovanju je imel odbor še sejo, da je mesto premeščenega tov. predsednika Kotnika Zorka izvolil novega v osebi tov. Avgusta Rozmana, šolskega upravitelja v Smartnem ob Paki.

Prihodnje zborovanje se bo javilo pravočasno.

Rozman I. Avgust, predsednik.

Černe Iva, zapisničarka.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V KRANJU je zborovalo dne 7. decembra 1932. ob povoljni udeležbi. Uvodoma je predsednik tov. Lapajne pozdravil vse novovstopivše člane (-ice), posebno pa sreskega šolskega nadzornika tov. Rusa V. Nato je prečital tajnik došle dopise. Še enkrat je prečital odstavek za odstavek »Spomenice« predsedstva JUU za dravsko banovino. Pri vsakem odstavku se je vnela živahna debata, pri kateri so posamezni govorniki podkrepili navedbe v spomenici in podajali potrebna navodila za okrepitev izvenšolskega dela. Zborovalci so spomenico soglasno in z navdušenjem odobrili.

O pomenu sreske kmetijske razstave za narodno šolo je predaval tov. Lapajne. Kot praktičen in izkušen delavec na polju kmetijstva je z dragocenimi podatki, ki jih je nabral pri razstavi, dokazoval, kaj šola in učiteljsstvo lahko nudita kmetovalcu, oz. kako naj mu pomagata pri njegovem poklicnem delu, da bo napredoval. Strokovnjaško je tudi očrtal in ocenil posamezne oddelke oz. razstavljene predmete, za kar mu je čestital navzoči kmetijski referent g. J. Sušič. Slednji je prebral tudi imena onih učiteljev in učiteljic, ki so se odlikovali pri delu za prireditve tako impozantne sreske kmetijske razstave.

Navedenemu predavanju je sledilo drugo in sicer »O začasnem učnem načrtu za višjo narodno šolo«. To je imel tov. Rupret. Tov. sreski šolski nadzornik je priporočal učiteljsstvu pristop k S. Š. M. Tov. Horvat pa je stavil dva predloga, in sicer 1. da se ustanovi pri sekciji JUU v Ljubljani trezvenostni odsek in 2. da se odpravi monopol na šolske zvezke. Oba predloga, ki jih je predlagatelj podrobno utemeljeval, sta bila soglasno sprejeta.

Zborovanje je reševalo nato važne stanovske zadeve. Posebno se je bavilo z okrožnico glede zapuščanja službenega kraja po učnem osebju.

Josip Lapajne, predsednik.

Vinko Rupret, tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO KOZJE je zborovalo dne 7. decembra 1932. v Kozjem. Zborovanja se je udeležilo 37 tovarišev (ic), t. j. 87%. Opravičila sta se 2 tovariša. Tov. predsednik otvori zborovanje in pozdravi vse navzoče. Poroča o poteku zborovanja o priliki otvoritve Učiteljskega doma v Mariboru in o »Spomenici«. Bodri navzoče član-

Čas za pristop k snujočemu se društvu za učiteljsko obmorsko letovišče je samo ta mesec — ne zamudite te ugodne prilike!

stvo, da pridno obiskuje zborovanja ter tudi aktivno sodeluje. Govori o izvenškem delu. O njem se je vršila živahna debata. Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri. Naknadno se vzame na znanje opravilo štirih tovarišev, ki se niso udeležili zborovanja 8. oktobra 1932. Obravnavajo se važnejši došli dopisi.

Sledilo je zelo zanimivo in poučno predavanje tov. Podjavorška o »Razširjanju pojmov v razredih višje narodne šole v okviru novodobnih načel«. Metodičnemu razgovoru, kateremu je učiteljstvo sledilo z živahnim sodelovanjem, se tov. predsednik voditelju razgovora zahvali za trud in prosi še za nadaljevanje, ker je koristno in potrebno. Predavanje tov. Frečija je odpadlo radi pomanjkanja časa. Tov. blagajnik apelira na redno plačevanje članarine. Toliko stanovske zavesti pa mora imeti članstvo, da bo prispevalo mesečno 17 Din. Če ne gre drugače, naj kar tov. upravitelji odtrgajo vsakega prvega, ko izplačujejo prejemke. Članarino naj odpošljejo za vse učiteljstvo na šoli skupno. Prihodnje zborovanje meseca februarja. Kraj odloči odbor sam.

Al. Čok, predsednik. M. Strašekova, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU je zborovalo 12. decembra v Ptuj. Navzočih je bilo 67,5% članov. Po otvoritvi zborovanja preide tov. predsednik k čitanju dopisov.

Navzoči sklenejo, da bodo, ker je ministrstvo prosvete dovolilo letno 10 dni za zborovanja, v zimskem času zborovali vsak drugi, a v letnem času pa vsak mesec.

Spomenica predsedniškega zbora v Mariboru se prečita. V živahni debati, ki se je nato razvila, se konstatira, da je na nekaterih šolah nastavljeno preveč učiteljstva, do čim ga na drugih manjka. Slušatelji pedagoške šole izhajajo iz osnovnošolskega učiteljstva, dopusti za študij istih se financirajo iz fonda za osnovno šolstvo, nadomeščajo za časa odsotnosti slušateljev pedagoške šole tovariši iz osnovne šole, na službovanje se pa absolutni pedagoške šole ne vračajo več na osnovno šolo, marveč dobe mesta na meščanskih šolah in učiteljskih.

Radi tega je bil sprejet predlog, naj se najde drug kredit za študij na pedagoški šoli, mesto osnovnošolskega in naj se omogoči slušateljem oz. abiturientom, da takoj po položnem zrelostnem izpitu prestopajo na pedagoško šolo.

Nadalje so tekom debate ostro obsojali protest slušateljev ljubljanske univerze radi študija nekaterih učiteljev na filozofski fakulteti iste univerze, ter se je poudarjalo, da mora učiteljstvo izvajati, da bo vsakemu učitelju odprta pot do vseh fakultet na univerzi.

Tudi s premeščanjem osnovnošolskega učiteljstva na meščanske šole ne soglašamo, ker se to učiteljstvo plačuje i nadalje iz fonda za osnovno šolstvo.

Spomenica je bila soglasno sprejeta in je učiteljstvo zahtevalo, da se ta sklep obelodani tudi v dnevnem časopisu.

Debatiralo se je nadalje o SŠM. Zadeva se je povoljno razčistila.

Nadalje se je govorilo o šolskih računih; izrekla se je želja, naj bi oblasti ne črtale potrebnih postavk, ker se otežkoča redno poslovanje krajevnih šol. odborov.

Članstvo je odločno ugovarjalo, ker so se zasegle decemberske občinske doklade po sreskem kmetijskem odboru. S tem je bila šola težko prizadeta.

Sprejet je bil tozadevni predlog.

Govori se tudi o provizornih učnih načrtih za višje narodne šole. V izrednih konferencah naj poda učiteljstvo svoje mnenje o njih.

Sledilo je predavanje tov. Jurančiča o proučevanju šolskega okoliša iz vidika zdravstva, higijene, morale, gospodarstva, kriminalitete, alkohola itd. Na lično izdelanih tabelah je imel zabeležene podatke svojega šol. okoliša in svojega rojstnega kraja po gori navedenih vidikih za dobo 100 let. Konstatiral je, da umrljivost dojenčkov kljub napredku v zdravstvu in higijeni narašča, da narašča zavzivanje alkohola, da narašča kriminaliteta, da pada morala in gospodarstvo. Animiral je tovariše, da se i oni lotijo tega dela ter tako točno spoznajo svoj okoliš vsaj za učne svrhe. Tovariši žele smernic za izvršitev tega dela, ki jih tovariš predavatelj obljubi.

Tov. Debenak je govoril v vznešenih besedah o Srečku Kosovelu. Tov. Vičar nas je seznanil z nekaterimi prav lepimi pesnitvami Kosovelovimi.

Tov. predsednik je izrekel tov. Jurančiču, Debenaku in Vičarju toplo zahvalo.

Pri slučajnostih poroča tov. predsednik, da se je dne 11. decembra ustanovila pedagoška centrala za Ptuj, da se bo lahko vršil pedagoški teden in da se bodo lahko prirejali debatni večeri.

Prihodnje zborovanje bo februarja. Dan določi odbor.

Šestan D., predsednik. Kaukler Iv., tajnica.

Najlepša knjiga!
Najprimernejša knjiga!
Najnovjša knjiga!
Najcenejša knjiga!
Edino izvirno slovensko delo te vrste v štiribarvnem tisku:
»MIKLAVŽEVANOČ«.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo 3. dec. ob prisotnosti 154 članov, t. z. 79%.

Zborovanje je potekalo pod vtisom smrti ge. Marinke Radičeve, učiteljice srbohrvaščine v Celju. Predsednik tov. Gosak je v toplih besedah očrtal njene vrline kot učiteljice, žene in matere. Iskreno sožalje je izrekel tudi tov. Jerinu in tovarišici Blejčevi ob smrti njunih očetov, tov. Rožajevi pa je čestital k poroki. Preselila sta se tovariša

7000 STENSKIH SLIK

vam nadomesti 7000 sličic, ki jih prejmete, ako naročite naš epidioskop (radioskop) za ceno Din 1600.—. Ako želite, lahko odplačujete v mesečnih obrokih po Din 200.—

VSATA ŠOLA

si lahko nabavi ta aparat po tako ugodnih plačilnih pogojih. — Zahtevajte prospekt!

UČITELJSKA TISKARNA, ODDELEK ZA UČILA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6

Naročila sprejema tudi podružnica Knjigarne Učiteljske tiskarne v Mariboru, Tyrševa ulica št. 44

Kodrič Stanko in Vladimir, ki sta bila imenovana na mešč. šolo, poslovali pa se je tov. Žgajnar, ki je bil upokojen in se je preselil v Ljubljano.

Glede dopisov so bili sprejeti nekateri sklepi, tako o nečlanih, ki nimajo pravice prihajati na zborovanja, govorilo se je o postopku v slučaju, da nekoga pozove oblast, da vložijo prošnjo za premostitev. Glede dopisa SKJ je predsednik poudaril, da sodelovanje učiteljstva pri Sokolu ni samo dolžnost, ki mu jo nalaga zakon, temveč je učiteljstvo poklicano, da s pomočjo te organizacije utrjuje narodno misel in širi zdravo državno miselnost. Tovariša Hajnšek in Voglar sta priporočala sodelovanje in podpiranje naših lastnih gospodarskih ustanov. Odbor je prejel polnomočje za podeljevanje podpor iz Binarjevega fonda. Društvo je izreklo soglasno solidarnost k spomenici predsedniškega zbora. Pedagoška centrala naj sestavi seznam predavateljev, ki bi bili pripravljeni predavati na učit. zborovanjih. Člani Samopomoči bodo na prihodnjem zborovanju razpravljali o event. spremembah in predlogih zadruga za obč. zbor. Pojasnjen je bil postopek pri sprejemanju vajencev pod 14. letom, ki ga novi obrt. zakon prepoveduje. Iznešenih je bilo tudi nekaj kritičnih opomb glede razstave šol. vrto, tako glede stroškov itd.

Nato je predaval g. dr. Stanko Gogala o »Našem izobrazbenem in vzgojnem kultiviranju«. Najprej je označil nalogo pedag. vede ter poudaril važnost izobraževalčevega in vzgojiteljevega dela. V globoko zasnovani razpravi je nato ostro in jasno opredelil razlike med izobrazbo in vzgojo z raznih vidikov ter končno definiral izobrazbo kot razumno znanje o kulturnih dobrinah, ki jih doživljamo, vzgoja pa je sposobnost občutenja

Naročajte

vse potrebščine potom

Učit. gosp. poslovalnice!

raznih vrednot, ki nastanejo po doživljanjih. Višino izobrazbe ali vzgoje merimo po množini občutij in doživetij. G. predavatelj je potrdil sloves, ki ga uživa kot filozof in pedagog, zato ga bomo ponovno povabili v Celje.

J. Gosak, predsednik. J. Pogačnik, tajnik.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ne samo kot darilo,

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplomere, daljnogled, mikroskope, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno.

Srečno novo leto

želi

A. & E. Skabernè

Ljubljana

Srečno novo leto!

Tvornica dežnikov in vrtnih senčnikov

L. Mikuž

Ljubljana — Mestni trg št. 15

Srečno novo leto

želi

Rudolf Radovan, Ljubljana
tapetnik in dekorater — Mestni trg 19

Manufakturna trgovina **A. ŽLENDER**
Ljubljana, Mestni trg 22

Velika zaloga blaga za damske plašče in obleke, baržunoy in plišev, različne svile, krasne flanele, zastorov, flanelastih in prešitih odej, gradna za posteljino ter fino in trpežnobe perilno blago. — Perje in puh. — Priznana najugodnejši nakup.

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO

GÜNTHER WAGNER, WIEN X/1.

Oglejte si zbirko učil

(aparatorov in stenskih slik)

katere je prejela

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Podpirajte in širite Mladinsko matico!

LEGAT
LJUBLJANA
MIKLOŠICEVA CESTA 28

SPECERIJA
DELIKATESE
Zajutrkovalnica
Kava dnevno
sveža iz lastne
moderne
pražarne

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

Naročajte
pri tvrdkah,
ki inserirajo
v našem
glasilu!

Še do 15. februarja 1933.

mate čas da naročite našeknjižne zbirke s
50 do 75% popusta

Poslužite se te lepe prilike, da izpopolnite šolske, društvene in svoje

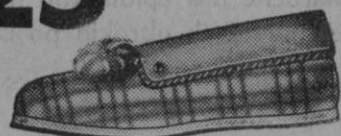
knjižnice

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani

Zahvaljujemo se svojim odjemalcem

DIN.

25

Vrsta 42
Tople copate iz volnene tkanine z močnim podplatom in toplimi vložki obvarujejo Vaše otroke pred prehlajenjem.

DIN.

29

Vrsta 242
Lahki čevlji za telovadbo iz močnega črnega boksa s krom-podplatom. Ženski Din 35—, moški Din 39—.

DIN.

35

Vrsta 2851-05
Čevlji iz laka ali rjavega boksa za naše najmlajše odjemalce. Vel. 19—26 Din 35—, vel. 27—34 Din 49—, vel. 35—38 Din 69—.

DIN.

35

Vrsta 3661-00
Otroščikom za zimo visoki čevlji iz rjavega boksa s podplatom iz krupona. Velikost 19—26.

DIN.

69

Vrsta 4644-05
Okusni dekliski čevlji iz črnega ali rjavega boksa. Isti iz najfinejšega laka za isto ceno.

DIN.

69

Vrsta 5662-00
Otroški čevlji fleksibl iz finega boksa s podplatom iz krupona. Vel. 27—34 Din 69—.

DIN.

59

Vrsta 9891-60
Nepremočljivi otroški škornji iz lakiranega gumija, v katerih otrok lahko hodi tudi po največjem naliivu in blatu. Vel. 19—26 Din 59—, vel. 27—34 Din 79—, vel. 35—38 Din 99—, moški za štrpac Din 129—, lakirani Din 149—.

OTROŠKE NOGAVICE:

Fine iz sukanca vel. 2-4 Din 8—
vel. 5-8 Din 10—, 9-12 Din 12—

za zaupanje, ki so nam ga izkazali skozi vse leto, pri nakupu naše obutve,

svojim dobaviteljem

za točno in dobro preskrbo,

svojim sotrudnikom

kot tudi sotrudnikom naših dobaviteljev za požrtvovalno in vztrajno delo na skupnem cilju:

Čim boljše obutev za čim nižjo ceno

Naše prizadevanje bo, da tudi v novem letu nudimo svojim odjemalcem za manj denarja še več službe a svojim sodelavcem še več zasluzka

Rata

DIN.

59

Vrsta 1315-03
Okusni salonski čevlji iz finega baržuna ali satena. Vsaka praktična dama mora imeti ta čevljiček v svoji garderobi. Primerni za nošnjo v snežkah.

DIN.

59

Vrsta 1845-03
Udoben čevljiček iz baržuna za urad in trgovino. Ravno tako iz satena za isto ceno. Čevljički iz satena se lahko nosijo v snežkah.

DIN.

89

Vrsta 2945-11
Okusni čevlji iz rjavega ali črnega boksa. Neobhodno potrebni vsaki gospodinjici za nedeljo in praznik. Isti iz najboljšega laka za Din 99—.

Ženske nogavice:

Močne maco	Din 9—
Debele volnene	Din 12—
Fine flor	Din 15—
Najfinejši flor	Din 19—
Svilene	Din 25—
Tople volnene	Din 29—

DIN.

69

Vrsta 1865-01
V naših snežkah lahko nosite tudi sredi zime lahke, udobne in elegantne čevlje iz satena ali baržuna. Oba para čevljev Vas staneta skupaj samo Din 128—.

DIN.

99

Vrsta 9805-07
Ta čevljiček iz finega laka daje Vašim nožicam lepo linijo in posebno eleganco. Neobhodno potreben za ples in družbo.

DIN.

99

Vrsta 2055-10
Udobni, topli in vendar elegantni čevljički z okusnim okrasom. Za mraz in zimo nedomestljivi.

Moške nogavice:

Bombaž. gladke	Din 5, 7—
Bombaž. z vzorcem	Din 7—
Fine svilene	Din 10—
Tople volnene	Din 15—

DIN.

39

Vrsta 7047
Po dnevnem naporu se boste najbolje počutili v teh udobnih domačih čevljih iz tople tkanine.

DIN.

39

Vrsta 248
Lahki čevlji za telovadbo iz močnega črnega boksa s krom-podplatom. Ženski Din 35—, otroški Din 29—.

DIN.

49

Vrsta 9817-61
Ta lahka galoša iz najboljšega gumija obvaruje Vam čevlji, obdrži nogo suho in toplo tudi v največjem blatu.

DIN.

89

Vrsta 1937-22
Trpežni čevlji iz črnega ali rjavega boksa z nepremočljivim gumijastim podplatom. Primerni za vsakega, ki zahteva predvsem trpežnost čevljev.

DIN.

99

Vrsta 3967-22
Udobni čevlji iz črnega boksa z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Zelo primerni za tiste, ki so s svojim delom prisiljeni, da mnogo hodijo.

DIN.

99

Vrsta 1977-22
Visoki čevlji iz dobrega črnega boksa s prožnim gumijastim podplatom. Posebno trpežni in vendar elegantni.

DIN.

129

Vrsta 9897-84
Zajamčeno nepremočljivi gumijasti škornji za delo v vodi, na stavbah in instalacijah. Perejo se z navadno vodo. Isti lakirani za Din 149—.